

dolini (Pusterthal), poprej nego se jih je bila v XI. in XII. stoletji nemška skorja poprijela.

Kako radi bi Nemci slovenske narodnostne meje skrčili, vidi se prav jasno tudi iz najnovejšega njih atlanta: Richard Andree, Allgemeiner Handatlas, katerega so tudi mej Slovence zavlekli v obilnej množini. Karti 21 in 44 tega atlanta kažeta Slovence na Beneškem samo v Reziji in še ti so okolo in okolo od Furlanov obdani. Na Koroškem je razen kanalske doline vse nemško do Rožnika z Zavrhom (Bärental) vred. Na levi strani Drave je slovenska samo Satnica in mali kos mej Krko in Dravo. Na Štajerskem seza mogočen klin nemštva od severa proti jugu do Maribora. Mej nemškimi enklavami vidijo se tudi Ljubljana, Nemški rut in Ribnici na Dravi (!). S. R.

Hrvatske knjige. Dragoljub, najboljši koledar hrvatski, katerega izdaje Gj. Stj. Deželić uže XIX. leto, prišel je nedavno v Zagrebu za 1882. leto na svitlo ter prinaša jako mnogo zabavnega in poučnega berila, katerega so največ spisali znani pisatelji hrvatski, kakor J. E. Tomić, dr. Lorković, Lj. Vukotinić, prof. Klaić, Lopašić in dr. Dobiva se po 1 gld. v knjigarni Mučnjaka in Sanftlebens v Zagrebu. — Tretji zvezek velikega akademijskega „rječnika“ (str. 481—720), katerega ureduje neumorni akademik dr. Gj. Daničić, prišel je te dni na svitlo. Ta zvezek nadaljuje besedo „bogat“, a završuje z besedo „buka“. — 58. knjiga akademijskega „Rada“ (str. 230 in 1 tabela, cena 1 gld. 50 kr.), ki je te dni zagledala beli dan, poleg mnogovrstne znanstvene tvarine od raznih pisateljev hrvatskih objavlja tudi jezikoslovno razpravo prof. dra. L. Geitlerja: Prilozi k hrvatskoj gramatici i glasoslovlju.“

Iz Zagreba se nam piše: Prof. Armin Pavić piše za Ersch-Gruberjevo enciklopedijo obširno razpravo „Vuk St. Karagjić“. — Dr. J. pl. Bojničić, uradnik narodnega muzeja v Zagrebu, jel bode ob novem letu izdajati „Südslavische Revue“, v katerej se bodo razpravljali v nemškem jeziku pojavi novejših hrvatske, srbske, slovenske in bolgarske literature. Takoj v prvih listih izide razprava o slovenskem pesniku X-u, katero je spisal v Zagrebu živeč Slovenec. — Milivoj Šrepel dovršil je prevod Jurčičevega „Tugomera“ ter ga v kratkem izda. — Dne 17. novembra t. l. umrl je v Zagrebu Dr. Danilo Medaković, načelnik pravoslavne cerkvene občine in vlastelin v Pisarovini, porojen 17. novembra 1819. l. v Zrmanji v Dalmaciji. Medaković bil je odličen pisatelj srbski. V mladih letih svojih odgajal je srbskemu knezu Milošu njegova sina Milana in Mihajla, poznejšega kneza srbskega. Od leta 1852. do 1859. izdaval je najvplivnejši srbski list „Srbski dnevnik“ z beletristično prilogo „Sedmica“, pozneje list „Napredak“ v Novem Sadu. L. 1852. spisal je zgodovino srbskega naroda v štirih zvezkih; životopis kneza Mihajla ostavil je v rokopisu. Zadnja leta živel je v Zagrebu ali v Pisarovini, ljubljen in poštovan od vsakega, kdor ga je poznal. — Na veliki školi v Belemgradu imenovan je S. Vulović za profesorja „istorije jugoslavenskih literatura“, kateri predmet je prej predaval Stojan Novaković. — Pravnik A. Pukler v Zagrebu izdal bode ob svojih troških imenitno knjigo o svatbenih običajih v Hrvatih. Prof. dr. I. Hančl, zdaj v Pragi, pregledal je rokopis ter ga jako pohvalno presodil. — Radoslav

Lopašič, tudi nam Slovencem znani zgodovinar, izdal bode veliko, za hrvatsko in slovensko povestnico prezanimljivo delo „Acta croatica“.

Ljubav i cvieće se zove lepa zbirka liričnih pesnij, katere izdaje pri Pretnerji v Dubrovniku izvrstni srbski pesnik Jovo Sundečić, protoprezbiter, bivši profesor pravoslavnega bogoslovja v Zadru in tajnik črnogorskega kneza Nikice, sedaj umirovljeni zasebnik v Kotoru. Sundečić je dobro poznan po različnih svojih pesniških proizvodih, kakor so n. pr. „Niz bisera“, „Krvava košulja“, „Petrov dan na Cetinju“, in Chiudina je prevel mnogo njegovih pesnij na italijanski jezik. Sundečić piše krasen jezik in zavija svoje nežne rahločuteče misli v popolnoma dovršene pesniške oblike. Čeravno uže star na telesu, čil je še vedno na duhu ter zлага še vedno marljivo liriške in prigodne pesni, katere prinaša redno dubrovniški „Slovinač“. Ta novejša zbirka Sundečićeva bodi toplo priporočena vsem Slovencem, ki se zanimajo za moderno pesništvo jugoslovansko.

S. R.

Srbske knjige. V založbi bratov Jovanovičev v Pančevu izšle so v posebnih treh knjižicah skupine narodnih pesnij o vojvodah Jakšićih, Sibirjaninu Janku in Banovići Strahonji. Cena vsakej knjižici je 15 kr. — Ravno ista knjigarna vabi na naročbo knjige „Niz srpskih pripovijedaka“, katere je mej srbskim narodom po Boki, Črnej Gori in Hercegovini nabral starina Vuk vitez Vrčević, zaradi svojega karakterističnega zloga in jezika najpriljubljenjši pisatelj srbski. Knjiga 22 tiskanih pol obsežna bode stala 1 gld. Pridejana jej bode tudi slika Vrčevićeve. — V Novem Sadu je prišel na svetlo „Letopis Matice Srpske“, knjiga 126., zvezek II, ki prinaša mnogovrstno zabavno in poučno gradivo. — „Matica Srpska“ priznala je 500 gld. nagrade tragediji „Pero Segedinac“, katero je spisal znani pisatelj srbski dr. Laza Kostić.

V Belem gradu osnovalo se je „društvo za podpomaganje srpske književnosti“. Predsednik društva je bivši srbski minister Alimpije Vasiljević. Opozicija sedanje srbske vlade osnovala je to društvo, v katerega odboru sedi sedem bivših Ristićevih ministrov, a v kontrolnem odboru sedi sam Ristić. Število članov je doslej 101, a vplačanih je 489 delnic po 12 dinarov (frankov).

Književnost dolnje-lužiških Srbov. „Časopis mačicy Serbskeje“, ki izhaja v Budišinu na Saksonskem, prinaša v svojem 62. zvezku bibliografijo lužiških Srbov od l. 1548. do 1880. Najprej navaja knjige, potem pisatelje po abecednem redu. Knjige so razdeljene po strokah na slovnice (7), slovarje (4), biblije (11), katekizme (17), cerkvene pesmarice (20), molitvene knjige (10), pridige (19), versko poučne knjige (11), druge poučne in zabavne knjige (12), posvetne pesni (17) časopise in koledarje (5) in druge drobnejše spise (15). Knjižnikov je skupno 64. Dolnje-lužiških Srbov stanuje v Pruskej 50.000, a gornje-lužiških Srbov je do 100.000 duš, tedaj skupaj do 150.000 duš. In ta kaplja slovanska se še ni v nemškem morji potopila ter ima svojo književnost! Nemci delajo uže od zdavnaj o ponemčevanju tega zadnjega ostanka polabskih Slovanov ter imajo uže celo literaturo o predlogih, kako bi jih bilo ponemčiti. „Wie sollte man die Wenden ihre Muttersprache vergessen lassen“ razpravljalo se je uže 1811. leta. „Ob man die wendische Sprache in der Nieder-Lausitz aufleben oder aussterben lassen sollte?“ na to je odgovoril uže l. 1877. W. G. Korn. V istem zvezku razpravlja